

Briselē, 2016. gada 13. jūnijā
(OR. en)

9221/16

ECOFIN 461
UEM 207
SOC 325
EMPL 221
COMPET 295
ENV 340
EDUC 196
RECH 187
ENER 203
JAI 451

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
K-jas dok. Nr.:	9135/16 ECOFIN 426 UEM 176 SOC 290 EMPL 186 COMPET 263 ENV 307 EDUC 163 RECH 155 ENER 168 JAI 413 - COM(2016) 338 final
Temats:	Ieteikums – PADOMES IETEIKUMS par Maltas 2016. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Maltas 2016. gada stabilitātes programmu

Pielikumā pievienots minētais Padomes ieteikuma projekts, kas ir pārskatīts un par ko ir panākta vienošanās dažādās Padomes komitejās, balstoties uz Komisijas priekšlikumu COM(2016) 338 *final*.

PADOMES IETEIKUMS

(... gada ...)

par Maltas 2016. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Maltas 2016. gada stabilitātes programmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu ¹ un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

¹ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

tā kā:

- (1) Komisija 2015. gada 26. novembrī pieņēma Gada izaugsmes pētījumu, tādējādi uzsākot 2016. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu. Gada izaugsmes pētījumā iekļautās prioritātes Eiropadome apstiprināja 2016. gada 17.–18. martā. Komisija, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 ², 2015. gada 26. novembrī pieņēma brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Malta nebija minēta to dalībvalstu vidū, kurām paredzēts veikt padziļinātu pārskatu. Tajā pašā dienā Komisija pieņēma arī ieteikumu Padomes ieteikumam par eurozonas ekonomikas politiku. Eiropadome atbalstīja šo ieteikumu 2016. gada 18.–19. februārī, un 2016. gada 8. martā Padome to pieņēma ³. Ņemot vērā to, ka Maltas valūta ir euro un ekonomikas un monetārajā savienībā starp ekonomikām ir cieša savstarpējā saikne, Maltai būtu jānodrošina pilnīga un laicīga minētā ieteikuma īstenošana.
- (2) 2016. gada ziņojums par Maltu tika publicēts 2016. gada 26. februārī. Tajā tika izvērtēti Maltas panākumi attiecībā uz to, kā tiek īstenoti Padomes 2015. gada 14. jūlijā pieņemtie konkrētai valstij adresētie ieteikumi, un Maltas progress virzībā uz stratēģijas "Eiropa 2020" valsts mērķu sasniegšanu.
- (3) Malta 2016. gada 15. aprīlī iesniedza savu 2016. gada valsts reformu programmu un 2016. gada stabilitātes programmu. Abas programmas tika izvērtētas vienlaikus, lai ņemtu vērā to savstarpējo saistību.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību (OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.).

³ OV C 96, 11.3.2016., 1. lpp.

- (4) Attiecīgie konkrētai valstij adresētie ieteikumi iekļauti Eiropas strukturālo un investīciju fondu 2014.–2020. gadam plānošanā. Kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013 ⁴ 23. pantā, Komisija var pieprasīt dalībvalstij pārskatīt tās partnerattiecību nolīgumu un attiecīgās programmas un ierosināt grozījumus, ja tas vajadzīgs, lai palīdzētu īstenot attiecīgos Padomes ieteikumus. Komisija ir sniegusi papildu norādes par to, kā tā izmantos šo noteikumu norādēs par to pasākumu piemērošanu, kuri saista Eiropas strukturālo un investīciju fondu efektivitāti ar pareizu ekonomikas pārvaldību.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

- (5) Uz Maltu pašlaik attiecas Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvā daļa, un tai piemēro noteikumu par parādu. Valdība savā 2016. gada stabilitātes programmā plāno nominālās bilances uzlabošanos, tai 2019. gadā radot pārpalikumu 0,1 % apmērā no IKP. Strukturālā bilance pakāpeniski uzlabosies tā, ka Malta līdz 2019. gadam sasniegs vidēja termiņa budžeta mērķi – strukturālā izteiksmē līdzsvarotu budžeta stāvokli. Saskaņā ar stabilitātes programmu sagaidāms, ka vispārējā valdības parāda attiecība pret IKP 2016. gadā samazināsies līdz 62,6 % un turpinās samazināties līdz 55,5 % 2019. gadā. Budžeta prognožu pamatā esošais makroekonomiskais scenārijs attiecībā uz 2016. gadu ir ticams, bet 2017.–2019. gadu – piesardzīgs. Tomēr pasākumi, kas nepieciešami, lai veicinātu plānoto deficīta mērķu sasniegšanu, sākot ar 2017. gadu, netika pietiekamā mērā precizēti. Pamatojoties uz Komisijas 2016. gada pavasara prognozi, pastāv liels risks par būtisku novirzi no ieteiktās korekcijas virzībā uz vidēja termiņa mērķi 2015. un 2016. gadā, aplūkojot tos kopā, kas būtībā izriet no 2015. gadā pieļautās novirzes, kas jānovērš 2016. gadā, un, ja politika netiks mainīta, arī 2017. gadā. 2015. gadā pieļautā novirze ir daļēji izskaidrojama ar ieguldījumu palielināšanos lielā mērā ārkārtīgi lielā ES līdzekļu apjoma apguves dēļ 2007.–2013. gada plānošanas perioda noslēguma posmā. Lai samazinātu novirzi divos gados – 2015. un 2016. gadā, 2016. gada stabilitātes programmā ir iekļauti papildu pasākumi 2016. gadam, kurus vēl nevarēja iekļaut Komisijas 2016. gada pavasara prognozē. Šo pasākumu mērķis ir samazināt primāros izdevumus (par 0,16 % no IKP), jo īpaši tādās jomās kā darbinieku atalgojums, starppatēriņš un kapitāla pārvedumi. Turklāt ir pārskatīti aprēķini par dažiem ieņēmumu pasākumiem 2016.–2019. gadam, lai atspoguļotu jaunāko informāciju, kā arī 2015. gadam paredzēto pasākumu faktisko ietekmi. Kopā šiem pasākumiem ir neto deficītu samazinoša ietekme 0,2 % apmērā no IKP. Salīdzinot ar Komisijas prognozi, šo pasākumu iekļaušana uzlabotu strukturālos pasākumus, un strukturālās bilances pīlārs norādītu uz zināmu vidējo novirzi divos gados – 2015. un 2016. gadā, savukārt 2017. gadā saglabātos risks par būtisku novirzi. Saskaņā ar prognozēm Malta gan 2016., gan 2017. gadā ievēros parāda samazināšanas robežvērtību. Pamatojoties uz stabilitātes programmas novērtējumu un ņemot vērā Komisijas 2016. gada pavasara prognozi, Padome uzskata, ka pastāv risks, ka Malta neievēros Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus. Tāpēc, lai 2016. un 2017. gadā nodrošinātu atbilstību, būs nepieciešami turpmāki pasākumi.

- (6) Malta joprojām nav atrisinājusi problēmu saistībā ar publisko finanšu stabilitāti ilgtermiņā. Galvenais iemesls tam ir ar sabiedrības novecošanu saistīto izmaksu (piemēram, veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes izmaksu un pensiju) ietekme uz budžetu. Pensiju sistēmā jārisina divkārtā problēma: jāpanāk ilgspēja un vienlaikus jānodrošina atbilstoši pensiju ienākumi. Pensiju izdevumi 2013. gadā bija 9,6 % no IKP, tātad mazāki par ES vidējo rādītāju, tomēr tiek prognozēts, ka līdz 2060. gadam tie palielināsies līdz 12,8 %, kas būs viens no augstākajiem rādītājiem Savienībā. Valdība 2016. gada martā pieņēma vairākus pasākumus, lai risinātu jautājumus par pensiju sistēmas ilgspēju un piemērotību, taču ietekme uz budžetu vēl nav novērtēta. Lai uzlabotu sistēmas atbilstību, uz iemaksām balstītā valsts minimālā pensija 2016. gadā turpina palielināties ar mērķi līdz 2027. gadam sasniegt 60 % no vidējiem ienākumiem un paplašināt tās tvērumu. Reformas iedarbīgums būs atkarīgs no vecāka gadagājuma iedzīvotāju grupu nodarbināmības nodrošināšanas. Papildus pensijām tiek prognozēts, ka valsts izdevumi par veselības aprūpi un ilgtermiņa aprūpi palielināsies par attiecīgi 2,1 % un 1,2 % no IKP, kas ir straujāk par ES vidējo rādītāju. Iestādes ir pieņēmušas valsts veselības aizsardzības sistēmu stratēģiju un veic veselības aprūpes izdevumu pārskatīšanu, lai uzlabotu izdevumu efektivitāti. Tomēr ietaupījumi no šiem pasākumiem vēl ir jāiegūst. Ilgtspējai ilgtermiņā nāktu par labu, ja iespējamais ietaupījums izlietotu, lai risinātu prognozētā izdevumu pieauguma jautājumu.
- (7) Lai gan ir veikti ievērojami ieguldījumi, izglītības un apmācības rezultāti joprojām nesasniedz mērķi. Tas ietekmē darbaspēka piedāvājuma kvalitāti un ekonomiski aktīvā darbaspēka līmeni. Maltas darbaspēka iegūtās izglītības līmenis joprojām ir viens no zemākajiem Savienībā. Malta īsteno visaptverošu mūžizglītības stratēģiju, taču dalība mūžizglītības programmās joprojām ir ierobežota, īpaši to iedzīvotāju vidū, kuru iegūtās izglītības līmenis ir zems. Šajā jomā risināmie uzdevumi ietver mērķtiecīgas informācijas kampaņas, apmācības labāku pieejamību un partnerības starp izglītības un apmācības iestādēm un darba devējiem. 2015. gadā tika apstiprināts juridisks paziņojums, ar ko izveido skolotāju pastāvīgas profesionālās attīstības institūtu (Izglītības institūtu). Institūta galvenie mērķi ir šādi:
- i) nodrošināt skolotājiem viņu ikdienas profesionālās darbības veikšanai vajadzīgās prasmes;
 - ii) būt par centru, kurā pedagogi var tikties un apmainīties ar pieredzi, un iii) veicināt izglītības vadību. Institūts tagad sāk darboties, un ir sagaidāms, ka tas kļūs par skolotāju profesionālās attīstības vajadzību risināšanas galveno virzītājspēku. Šajā jomā panāktais progress būs jāuzrauga.

- (8) Neskaitot vienreizējus liela mēroga projektus 2014. un 2015. gadā, ieguldījumi Maltā ir samazinājušies, atspoguļojot strukturālas pārmaiņas ekonomikā un šķēršļus. Tas galvenokārt ir saistīts ar to, ka arvien lielāka nozīme ir mazāk kapitālietilpīgām pakalpojumu nozarēm, kas mazina turpmāku ieguldījumu vajadzības ekonomikā. Tomēr valstī joprojām ir dažas problēmas, kas ietekmē ieguldīšanu, piemēram, nepietiekamas inovācijas spējas, prasmju trūkumi, neefektīva valsts pārvalde un tiesu sistēma, regulējuma radītais slogs un ievērojami satiksmes sastrēgumi.
- (9) Transporta un loģistikas infrastruktūra ir viens no lielākajiem šķēršļiem ārvalstu ieguldījumiem. Maltas ekonomikai ir ievērojamas transporta ārējās izmaksas. Tās galvenokārt rodas valsts transporta tīkla neefektīvas izmantošanas dēļ un tādēļ, ka trūkst reālu alternatīvu privāto vieglo automobiļu izmantošanai. Turklāt privāto transportlīdzekļu lielais skaits, piesārņojums un satiksmes sastrēgumi rada sarežģījumus attiecībā uz valsts transporta nozares ilgtspēju. Līdz šim nav īstenota visaptveroša transporta stratēģija, neskatoties uz to, ka valsts transporta stratēģijas un ģenerālplāna izstrāde ir priekšnosacījums, lai piekļūtu Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem (2014.–2020. gadam), kurus izmantos, lai līdzfinansētu ieguldījumus transporta nozarē.
- (10) Valdība ir veikusi vairākus pasākumus, lai uzlabotu finansējuma pieejamību maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU). Šie pasākumi tika pielāgoti mērķim nodrošināt pašu kapitālu un riska kapitālu, kas bija noteikts kā šķērslis pēdējos gados. Turklāt turpmākie pasākumi ietver centrālā kredītu reģistra un attīstības bankas izveidi un Maltas Fondu biržas izveidotu platformu, kas īpaši paredzēta tam, lai palīdzētu MVU piesaistīt finansējumu kapitāla tirgū. Joprojām ir grūtības saistībā ar piekļuvi nebanku instrumentiem, taču MVU Maltā var izmantot labāku finansēšanas vidi nekā MVU daudzās citās ES dalībvalstīs.

- (11) Eiropas pusgada kontekstā Komisija ir veikusi Maltas ekonomikas politikas visaptverošu analīzi un publicējusi to 2016. gada ziņojumā par valsti. Tā ir arī izvērtējusi stabilitātes programmu un valsts reformu programmu, kā arī pasākumus, kas veikti saistībā ar iepriekšējos gados Maltai adresētiem ieteikumiem. Tā ir ņēmusi vērā ne tikai programmu lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas izveidē Maltā, bet arī atbilstību ES noteikumiem un norādēm, ņemot vērā, ka ir jāstiprina ES vispārējā ekonomikas pārvaldība, turpmākajos valsts lēmumos nodrošinot ES līmeņa ieguldījumu. Komisijas ieteikumi saskaņā ar Eiropas pusgadu ir atspoguļoti 1. un 2. ieteikumā.
- (12) Ņemot vērā šo izvērtējumu, Padome ir izskatījusi stabilitātes programmu, un tās atzinums ⁵ ir atspoguļots jo īpaši 1. ieteikumā.

⁵ Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 2. punktu.

AR ŠO Maltai 2016. un 2017. gadā IESAKA rīkoties šādi.

1. Ņemot vērā lielo risku par būtisku novirzi, sasniegt ikgadējo fiskālo korekciju 0,6 % apmērā no IKP virzībā uz vidēja termiņa budžeta mērķi 2016. un 2017. gadā, veicot nepieciešamos strukturālos pasākumus. Pastiprināt pasākumus, lai nodrošinātu publisko finanšu stabilitāti ilgtermiņā.
2. Veikt pasākumus, lai stiprinātu darbaspēka piedāvājumu, jo īpaši veicinot mazkvalificētu personu iesaistīšanos mūžizglītībā.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*
